

Силабус курсу
«Податкова політика суб'єктів господарювання»

Ступінь вищої освіти –Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма:
« Податкова справа у системі державного контролю»
Статус дисципліни: вибіркова
Рік навчання: 4-й, семестр: 8-й
Кількість кредитів: 3 (90 год)
Мова викладання: українська
Підсумковий контроль – диференційований залік
Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуально-консультаційна робота

Викладач курсу	Тучак Тетяна Володимирівна
Е-mail	Tanyatuchak75@gmail.com
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=2416
Консультації	<i>Очні консультації: середа 13.00 – 14.00</i> <i>Онлайн-консультації за попередньою домовленістю</i>

1.Корока анотація курсу

Дисципліна «Податкова політика суб'єктів господарювання» присвячена висвітленню теоретичних положень і практичних можливостей використання форм та методів реалізації податкової політики суб'єктів господарювання. Дисципліна спрямована на формування у студентів компетентностей щодо практичних засад застосування основних положень податкового законодавства суб'єктів господарювання, визначення податкових наслідків господарських операцій та ідентифікації податкових ризиків підприємства, застосування методів бюджетування, податкового планування та облікової політики.

Метою навчальної дисципліни „Податкова політика суб'єктів господарювання” є надання студентам теоретичних знань та практичних навичок щодо управління фінансовими потоками суб'єктів господарювання з метою оптимізації податкових зобов'язань.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є: вивчення теоретичних основ податкової політики суб'єктів господарювання; ознайомлення з організаційними формами суб'єктів господарювання; розгляд проблемних аспектів функціонування податкової політики, пов'язаної з ризиками та податковим навантаженням; окреслення способів оптимізації прямих та непрямих податків; вивчення прийомів корпоративного податкового планування та бюджетування податків суб'єктами господарювання.

2.Формат курсу:

Змішаний

3.Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

- Здатність працювати в команді.
- Здатність бути критичним та самокритичним.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.
- Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.
- Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

4. Результати навчання

- Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
- Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.
- Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
- Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.
- Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.
- Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.
- Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	58

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Навчально-наукова лабораторія кафедри податкової політики. Проектор, ноутбук. Здобувач може користуватись науковою бібліотекою ДПУ, репозитарієм.

7. Політика курсу визначається Кодексом академічної доброчесності <https://surl.li/dnbfi>, Положенням про академічну доброчесність <http://surl.li/dnbfn>, Положенням про вирішення конфліктних ситуацій <http://surl.li/dstqu> та Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності ДПУ <http://surl.li/dstqz>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; відрахування з Університету.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – у межах 30% від звичайної оцінки. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ гуманітарних наук за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим.

8.Схема курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Форма заняття та методи*	Результати навчання
2/2	1. Сутність податкової політики на рівні суб'єктів господарювання	Лекція, тести, самостійна робота	Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.
2/2	2. Суб'єкти господарювання як платники податків і зборів	. Семінар: Тести, робота в групах, дискусія, усне опитування, підготовка презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
2/2	3. Особливості реалізації податкової політики для деяких категорій суб'єктів господарювання	Лекція: Тести, робота в групах, дискусія, усне опитування, підготовка презентації за тематикою	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. -

		самостійного вивчення дисципліни	
2/1	4. Податкове навантаження суб'єкта господарювання	Лекція: Тести, робота в групах, дискусія, усне опитування, підготовка презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни	Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
2/1	5. Основи бюджетування податків суб'єкта господарювання	Лекція: Тести, робота в групах, дискусія, усне опитування, підготовка презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни	Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.
2/2	6. Податкове планування, як форма податкової політики суб'єкта господарювання	Лекція: Тести, робота в групах, дискусія, усне опитування, підготовка презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.
2/2	7. Оптимізація податкових платежів суб'єктом господарювання	Лекція: Тести, робота в групах, дискусія, усне опитування, підготовка презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

2/2	8. Ризики реалізації податкової політики суб'єкта господарювання	Лекція: Тести, робота в групах, дискусія, усне опитування, підготовка презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни	Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.
-----	--	--	--

9. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

Семінарські заняття: 30% загальної кількості балів;

Завдання самостійної / індивідуальної роботи: 20% загальної кількості балів;

Диференційований залік: 50% загальної кількості балів.

10. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно	відмінно
80-89	B	дуже добре	добре
70-79	C	добре	
60-69	D	задовільно	задовільно
50-59	E	достатньо	
35-49	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	

11. Політика оцінювання

11.1. Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – у межах 30% від звичайної оцінки. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ економіки, оподаткування та митної справи за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

11.2. Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

11.3 Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим.

Загальна система оцінювання курсу	виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру/диф.залік - 50/50%
Вимоги до письмової роботи	Написання письмових робіт здійснюється у формі рефератів, есе тощо; вирішення практичних завдань; складання актів-документів.

Семінарські заняття	Методами контролю під час семінарських занять є усне опитування з питань, поставлених у плані семінарських занять та винесених на самостійне опрацювання. Усне опитування може бути індивідуальним і фронтальним. За фронтального опитування здобувачі відповідають з місця, доповнюючи один одного. Різновидом фронтального опитування є групове опитування, коли опитується 5-6 осіб одночасно. Індивідуальне опитування здійснюється у процесі проведення співбесіди з конкретного питання, винесеного на заняття або самостійне опрацювання. Запитання для усної перевірки знань поділяють на основні, додаткові і допоміжні. Формами урізноманітнення семінарських занять є тести, робота в групах, дискусія, групові проекти, доповіді, презентації.
Умови підсумкового контролю	Формою підсумкового контролю є диференційований залік. До складання заліку не допускається здобувач вищої освіти, який протягом вивчення навчальної дисципліни не виконав усі види обов'язкових робіт, завдань, передбачених навчальним планом і набрав менше встановленого мінімуму балів (25). Семестровий контроль у формі заліку є обов'язковим для всіх здобувачів вищої освіти.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Самусевич Я. В., Височина А. В. Податкове планування та основи податкової оптимізації: навчальний посібник. Суми. Сумський державний університет, 2021. 344 с.
2. Греца Я.В. Зміст, правові засоби та межі податкового планування зарубіжний досвід та українська практика : монографія. Ужгород : ТОВ "РІК-У", 2020. 420 с.
3. Мороз Е. Г. Податковий менеджмент : навч. посібник. Рівне : НУВГП, 2020. – 412 с.
4. Матвійчук Л., Олійник Л. Податкове навантаження вітчизняних підприємств в умовах воєнного стану: методичний аспект. Вісник Хмельницького національного університету. 2022. № 3. С.192-198.

Допоміжна:

1. Амброзяк Н. Операція «Податкова оптимізація»: юридичні грані. Податки та бухгалтерський облік., Квітень, 2018/№ 28.
2. Андрущенко В.Л., Тучак Т.В. Податкова держава: [монографія] / В.Л.Андрущенко, Т.В. Тучак. – К.: Алетра, 2016. – 304 с.
3. Атаманенко І. Б. Податкове планування в системі управління фінансами підприємства. Наукові записки. Серія "Економіка". URL: <https://eprints.oa.edu.ua/6483/1/25.pdf>
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 436-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
5. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n1457>
6. Макогопец О.А. Організація податкового планування в системі корпоративного податкового менеджменту. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/2477/1/33.pdf>
7. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: затв. наказом Мінфіну України від 27 червня 2013 р. № 635. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13?find=1&text=%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA#w1_17
8. Мулик Т.О. Проблеми оптимізації податкових платежів і формування податкової політики на підприємствах. Збірник наукових праць ВДАУ. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/1760.pdf>
9. Наказ ДПС України від 22.11.2021 № 965 «Про затвердження місії та Стратегічного плану Державної податкової служби України на 2022-2024 роки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0965912-21#Text>
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності": затв. наказом Мінфіну України від 7 лютого 2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова звітність": затв. наказом Мінфіну України від 25 лютого 2000 р. № 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>

12. Облікова політика: навч. посіб. Г.М. Давидов, В.М. Савченко, О.В. Пальчук, та ін.; за заг. ред. Г.М. Давидова. 2-ге вид., перероб. і доп. Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 362 с.

13. Оришин Т. М. Оптимізація податкового навантаження підприємства: теоретичний та методичний аспекти. Економіка та держава. 2019. № 4. С. 58–62.

14. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

15. Поддєрьогін А. М. Корпоративне податкове планування в фінансовому управлінні підприємств. URL: <https://mail-attachment.googleusercontent.com/attachment/u/0/?ui>

16. Положення про Державну податкову службу України, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 227 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text>

17. Положення про Міністерство фінансів України, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 375. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>

18. Полторак А.С. Усенко О.С. Оптимізація податкової політики в умовах фіскальної децентралізації в Україні. Modern economics, 2017. № 2. С. 50–54

19. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

20. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р. № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>

21. Рибіна Л.О. Оптимізація оподаткування підприємства як складник бюджетування підприємства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2017. Випуск 4 (09). С. 215-218. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Ribina-L.O..pdf>

22. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

23. Шкроміда Н. Я. Бюджетування податків і зборів як елемент системи корпоративного податкового менеджменту. Вісник Прикарпатського університету. Економіка. 2018. Випуск XIII. С. 231-217

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Журнал «Вісник офіційно про податки». URL: <http://www.visnuk.com.ua/>

2. Журнал «Фінанси України». URL: <http://fu.minfin.gov.ua/>

3. Журнал «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/>

4. Журнал «Економіст». URL: <http://ua-ekonomist.com/>

5. Газета «Все про бухгалтерський облік». URL: <http://vobu.ua/ukr/>

6. Газета «Бухгалтерія. Налоги. Бизнес». URL: <http://www.buhgalteria.com.ua/>

7. Газета «Податки та бухгалтерський облік». URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/>

8. Газета «Дебет–кредит». URL: <http://dtk.com.ua/>

9. Сайт Верховної Ради України: URL: www.rada.gov.ua

10. 11. Сайт ЛІГА:ЗАКОН. URL: <http://www.liga.net>

Міжнародні видання:

1. Koruzhynets, O. (2016). Podatkova optymizatsiia: dumky pro tse abo We just did it! [Tax optimization: thinking about it or We just did it]. Bukhhalteriia – Accounting, Vol. 37(1232). Retrieved from www.buhgalteria.com.ua/Hit.html?id=4776 [in Ukrainian].

2. Korotun, V. (2010). Problemy minimizatsii splaty podatkov v Ukraini [Problems of minimizing the payment of taxes in Ukraine]. Ekonomika. Finansy. Pravo – Economy. Finance. Law, 6, 21-24.

3. Riven tinovoi ekonomiky u I kvartali 2017-ho zmenshyvsia u porivnianni z analohichnym periodom mynuloho roku [The level of the shadow economy in the first quarter of 2017 decreased in comparison with the same period last year]. (n.d.).

4. Emerging from the shadows. The shadow economy to 2025 /Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) URL: www.accaglobal.com/content/dam/ACCA_Global/Technical/Future/pi-shadoweconomy.pdf.

